

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

1^{ης} συνάντησης Ομάδας Εργασίας με θέμα:

«Ένταξη της διάστασης του φύλου στη διαμόρφωση των κατευθύνσεων της εθνικής αγροτικής στρατηγικής της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020»

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας της επόμενης Προγραμματικής Περιόδου για την Αγροτική Ανάπτυξη και σε συνέχεια της πρόσκλησης με αρ. **1417/21.03.2013** του Ειδικού Γραμματέα κ. Αθαν. Θεοχαρόπουλου, πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 29.03.2013 η 1η συνάντηση της Ομάδας Εργασίας με θέμα την «Ένταξη της διάστασης του φύλου στη διαμόρφωση των κατευθύνσεων της εθνικής αγροτικής αναπτυξιακής στρατηγικής της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020».

Το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο σε συνεργασία με τη Μονάδα Α΄ της ΕΥΔ ΠΑΑ, τη Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Εσωτερικών και τη Δ/ση Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας του ΥΠΑΑΤ, ανέλαβε την διοργάνωση της συνάντησης αλλά και την τεχνική υποστήριξη της Ομάδας Εργασίας που συστάθηκε από εκπροσώπους φορείς που σχετίζονται με το θέμα και θα μπορούσαν να μεταφέρουν με αξιοπιστία και πληρότητα πληροφορίες για τις ανάγκες και τα προβλήματα της ομάδας στόχου, δηλαδή των γυναικών της υπαίθρου.

Στη 1^η αυτή συνάντηση συμμετείχαν:

Φορέας	Εκπρόσωπος
Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων	Δημήτρης Κάμπουρας
ΠΑΣΕΓΕΣ	Χριστίνα Σταυροπούλου
ΓΕΣΑΣΕ (Γραφείο Ισότητας)	Μαρία Μαριμπί
Δ/ση Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας	Αργυρώ Ρουμπάκου
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο	Ελένη Θεοδωροπούλου
Πολυτεχνική Σχολή Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	Δήμητρα Γάκη
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Αφροδίτη Παπαδάκη - Κλαυδιανού
ΚΕΘΙ (Κέντρο Ερευνών Θεμάτων Ισότητας)	Αικατερίνη Κατσώρη
Δήμος Ηρακλείου	Αικατερίνη Λασηθιωτάκη
Δίκτυο Γυναικείων Συνεταιρισμών Θεσσαλίας	Βλασία Μουζουράκη
ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ (Γενική Δ/ση Αγροτικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης)	Παναγιώτης Παπαγεωργίου

ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Α΄	Σοφία Χατζηπαντελή
ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Ε΄	Πέτρος Μούχας
ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Ε΄	Κων/νος Παπαδόπουλος
ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Ε΄	Αιμιλία Παύλου
ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Ε΄	Ιωάννα Τζίκα
ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Ε΄	Χρυσούλα Κουτσαυτάκη

Αρχικά έγινε ένα σύντομο καλωσόρισμα από τον προϊστάμενο της Μονάδας Ε΄ κ. Π. Μούχα και έκανε αναφορά στην πρόταση Κανονισμού για την επόμενη Περίοδο, περί καθορισμού κοινών διατάξεων των Ευρωπαϊκών Ταμείων, και συγκεκριμένα στο Άρθρο 7 – **Πρώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση** – αναφέρει ότι τα Κ-Μ και η Επιτροπή διασφαλίζουν την προάσπιση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, καθώς και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου κατά τα στάδια της προετοιμασίας και της υλοποίησης των Προγραμμάτων. Τα Κ-Μ και η Επιτροπή λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να αποτρέψουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, φυλής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κατά την εκπόνηση και υλοποίηση των Προγραμμάτων τους. Αναφέρθηκε σύντομα στον ρόλο του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου (ΕΑΔ) ως οικοδεσπότης αυτής της συνάντησης και έδωσε τον λόγο στα μέλη της Ομάδας προκειμένου να παρουσιάσουν τους φορείς από τους οποίους προέρχονται και εν συντομία το έργο τους σχετικά με την ισότητα.

Στη συνέχεια ο κ. Κ. Παπαδόπουλος ως συντονιστής της Ομάδας Εργασίας, παρουσίασε στα μέλη της Ομάδας τον στόχο των εργασιών της Ομάδας, τον σκοπό και τον προγραμματισμό των εργασιών μαζί με ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα. Παρουσιάστηκε η διάσταση του φύλου στο ΠΑΑ της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου (πριμοδότηση γυναικών μέσω αυξημένης βαθμολόγησης, πρώθηση επιχειρηματικών τομέων που κατά βάση απασχολούνται γυναίκες), αλλά και οι Στόχοι της Αγροτικής Ανάπτυξης όπως αυτοί περιγράφονται στην Ανακοίνωση της Επιτροπής για την «ΚΓΠ προς το 2020» και οι προτεραιότητες της ΕΕ για την Αγροτική Ανάπτυξη στην περίοδο 2014-2020.

Μετά την εισαγωγή του κ. Κ. Παπαδόπουλου τον λόγο πήρε ο κ. Δ. Κάμπουρας ως εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των φύλων και αφού έκανε μια σύντομη επισκόπηση αυτών που έχουν γίνει έως σήμερα, αναφέρθηκε στις δύο μορφές δράσεων για τις γυναίκες τις λεγόμενες **θετικές δράσεις** και δράσεις **mainstreaming**. Οι θετικές δράσεις είναι αυτές που έχουν σαν σκοπό να διορθώσουν τα «κακώς κείμενα» και κατά γενική ομολογία είχαν μέχρι στιγμής αποτέλεσμα – εμφάνισαν έργο. Οι δράσεις mainstreaming σχεδιάζονται με ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου αλλά όταν ο σχεδιασμός δεν είναι καλός και η ανάλυση δεν είναι εις βάθος τότε καταλήγουν σε μια απλή αναφορά στο φύλο. Συμβάλει θετικά αυτή η δράση ή αρνητικά; Είναι πολύ θετικό ότι ξεκινάει τις εργασίες της αυτή η Ομάδα, συνέχισε ο κ. Κάμπουρας και σημαντικό να συνεχίσει τις εργασίες της και μετά τον σχεδιασμό, κατά την διάρκεια της παρακολούθησης, καθ' ότι απαιτείται διαρκής συνεργασία.

Στη συνέχεια πήρε το λόγο η κα Αρ. Ρουμπάκου από την Δ/ση Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας του ΥΠΑΑΤ και αναφέρθηκε στην συμβολή της Δ/σης Α.Ο.Ο στην πολυδραστηριότητα των γυναικών της υπαίθρου. Έκανε ιδιαίτερη αναφορά στους γυναικείους Συνεταιρισμούς, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν και την προσπάθεια που καταβάλει η Δ/ση Α.Ο.Ο προκειμένου να βοηθήσει τους Συν/σμούς στην προώθηση των προϊόντων τους και στην προβολή του τόπου τους. Εκθέσεις προϊόντων, παραδοσιακά φεστιβάλ, ημερίδες, διοργανώθηκαν και διοργανώνονται με την οικονομική και διοικητική στήριξη της Δ/σης σε πλήθος Δήμων της χώρας.

Ακολούθησαν γενικές τοποθετήσεις από τους παρευρισκομένους.

Η κα Λασηθιωτάκη αναφέρθηκε σε παλαιότερη έρευνα που έγινε στα όρια του Ν. Ηρακλείου σχετικά με τις ανάγκες και τα προβλήματα των γυναικών και την επιθυμία αυτή η έρευνα να επεκταθεί σε όλη τη χώρα. Επίσης σημείωσε ότι ένα συμπέρασμα που προέκυψε από την παραπάνω έρευνα, είναι το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο στους αγρότες με τους περισσότερους να είναι απόφοιτοι δημοτικού. Επίσης γυναίκες που εμφανίζονται ως αρχηγοί εκμεταλλεύσεων μόνο για να πάρουν παραπάνω μοριοδότηση, στην πραγματικότητα μπορεί να μην γνωρίζουν ούτε το χωράφι. Ωθούμε γυναίκες σε προγράμματα και μετά τις αφήνουμε μόνες χωρίς υποστηρικτικούς μηχανισμούς.

Ο κ. Παπαγεωργίου μίλησε για ένα νέο πρόγραμμα κατάρτισης γυναικείων συν/σμών για το οποίο διαθέτουν έμμεση χρηματοδότηση και είναι σε φάση σχεδιασμού. Επίσης μίλησε για δυνατότητα 7.000 περίπου ανέργων να βρουν σε πρώτη φάση διέξοδο στον αγροτικό τομέα μέσω ενός νέου προγράμματος. Ανέφερε επίσης ότι υπάρχει έλλειψη στελεχιακού δυναμικού στον φορέα που εκπροσωπεί (ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ).

Η κα Κατσώρη σημείωσε ότι δεν υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε χρηματοδότηση – προγράμματα που τρέχουν. Υπάρχει έλλειψη κατάρτισης, έλλειψη γνώσης, θεωρείται απαραίτητο να υπάρχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες και ίσως e-mentoring και υπάρχουν ανάγκες δικτύωσης αλλά και ανάγκη δημιουργίας ομάδας υποστήριξης που θα έχει διαρκή δράση και όχι ταυτόχρονη λήξη των εργασιών της, με την λήξη των προγραμμάτων ενίσχυσης.

Η κα Μουζουράκη αναφέρθηκε σε κενά στην νομοθεσία, για τις αγρότισσες που απασχολούνται σε Συν/σμούς και μετά από αύξηση του εισοδήματός τους μέσω της δραστηριότητας τους αυτής, δεν λογίζονται πλέον ως αγρότισσες, αλλά ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Η πρόταση που κατατέθηκε είναι το εισόδημα των Συν/σμών να θεωρείται ως αγροτικό και όχι από ατομική επιχείρηση.

Η κα Γάκη αναφέρθηκε στο πρόβλημα με τις χρηματοδοτήσεις οι οποίες περιορίζονται σε ενίσχυση για το ξεκίνημα (start up) των αγροτισσών. Θα πρέπει να υπάρξουν υποστηρικτικοί μηχανισμοί και μάλιστα σε επίπεδο Περιφέρειας.

Η κα Κλαυδιανού μίλησε για την ανάγκη δικτύωσης και συμβουλευτικής προκειμένου να τονωθεί η επιχειρηματικότητα. Σημαντικός ο ρόλος του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ, πρέπει να θεσμοθετηθεί το επάγγελμα του αγρότη, να υπάρχει εκπαίδευση μέσω Γεωργικού σχολείου (τουλάχιστον 1200 ώρες), όλα όσα γίνονται είναι ελλιπή χωρίς διαρκή κατάρτιση. Γενικά η θέση της γυναίκας στην ύπαιθρο είναι πιο δύσκολη από ότι σε αστικές περιοχές λόγω οικονομικών λόγων, κουλτούρας, εκπαίδευσης.

Μετά από τις γενικές τοποθετήσεις των συμμετεχόντων, ζητήθηκε από τα μέλη της Ομάδας να στείλει ο καθένας ένα κείμενο, κάνοντας μια τοποθέτηση επί των παρακάτω θεμάτων και πάντα με γνώμονα τις **6 προτεραιότητες της ΕΕ για την Αγροτική Ανάπτυξη** πάνω στις οποίες θα σχεδιαστεί το νέο ΠΑΑ. Τα θέματα για τα οποία ζητήθηκαν τοποθετήσεις είναι:

- Θέση και ρόλος της γυναίκας στην ύπαιθρο.
- Γυναικεία επιχειρηματικότητα και πτυχές της, όπως δανειοδότηση, πρόσβαση σε αγορές, δικτύωση γυναικείων συνεταιρισμών, πρόσβαση σε πληροφόρηση κλπ.
- Προκλήσεις και προβλήματα που αφορούν γυναίκες αρχηγούς γεωργικής εκμετάλλευσης.
- Ανάγκες κατάρτισης.
- Υποστηρικτικές υποδομές.
- Θετικές δράσεις για τις γυναίκες της υπαίθρου.

Η επόμενη συνάντηση της Ομάδας θα διεξαχθεί στις **25 Απριλίου 2013** και σε αυτήν θα παρουσιαστούν από την εκπρόσωπο της ΓΕΣΑΣΕ τα αποτελέσματα έρευνας που διεξήγαγε το γραφείο ισότητας με θέμα: «Συμμετοχή Γυναικών σε Συνεταιρισμούς».